

Dosarul nr. 2ra-981/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. L. Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Nina Vascan

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Canțer, Elenei Crăciun, Olgăi Moraru, Olesei Varanița, Andrei Balica, Valentinei Cernopolc, Victoriei Marcu și Irinei Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la compensarea compensațiilor pentru întârzierea zborului și a penalităților, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată, casată hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și pronunțată o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol

constată:

La 30 octombrie 2017, Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean au depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Air Moldova” ÎS cu privire la compensarea compensațiilor pentru întârzierea zborului și a penalităților, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au invocat că potrivit biletului nr. 5722403349583, achiziționat de Valeriu Canțer și a datelor publicate pe pagina oficială a companiei aeriene airmoldova.md, ora de plecare din Aeroportul Internațional Chișinău era

13.00, data de 29 august 2017, iar ora de sosire 14.20, însă la data zborului, la cursa Chișinău, Moldova - Milano/Malpensa a avut loc întârzierea zborului nr. 9U893 la locul de sosire peste ora programată cu aproximativ 5 ore, distanța dintre destinații depășește 1500 km, aeronava operatorului CA „Air Moldova” ÎS a aterizat aproximativ la ora 19.00 pe Aeroportul Internațional Milano/Malpensa.

A evidențiat reclamantul Valeriu Canțer că a suferit moral în urma reținerii îndelungate a zborului și prestarea serviciului în mod necorespunzător, suferințe manifestate prin disconfort, lipsa încrederii că va ajunge la destinație și stres, fiind nevoit să amâne toate activitățile planificate anterior, astfel prin acțiunile date i-au fost provocate stări de frică, anxietate, furie, neliniște, respectiv prejudiciul moral îl evaluează la suma de 5 000 de lei.

A comunicat că prin notificarea din 4 septembrie 2017, a solicitat pârâtului achitarea benevolă a compensației prevăzute de lege, recepționată la 9 septembrie 2017, deși ultimul a recunoscut circumstanțele obiective expuse în somație, a ignorat solicitările înaintate și a oferit un răspuns evaziv, cu încălcarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012 și Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003.

Potrivit biletului nr. JH6C47 achiziționat de Elena Crăciun, la 5 august 2017, ora 12:15, aeronava urma să decoleze din Bologna, cu aterizare în orașul Roma, durata zborului fiind de o oră.

Potrivit datelor din biletul achiziționat, punctul de destinație era Aeroportul Internațional Chișinău, Moldova, cu escală la Aeroportul Internațional din Roma, după escală, zborul a întârziat peste ora de plecare, astfel aeronava „Airbus” nr. A320, aflată în gestiunea pârâtului a aterizat la Chișinău la ora 01:00, data de 6 august 2017, deși urma să aterizeze la ora 19:00, data de 5 august 2017.

A subliniat reclamanta Elena Crăciun că a suferit moral în urma reținerii îndelungate a zborului și prestarea serviciului în mod necorespunzător, suferințe manifestate prin disconfort, lipsa încrederii că va ajunge la destinație și stres, fiind nevoit să amâne toate activitățile planificate anterior, astfel prin acțiunile date i-au fost provocate stări de frică, anxietate, furie, neliniște, respectiv prejudiciul moral îl evaluează la suma de 5 000 de lei.

Prin notificarea din 20 august 2017, a solicitat pârâtului achitarea benevolă a compensației prevăzute de lege, însă ultimul a oferit un răspuns evaziv și lipsit de suport juridic, care încalcă prevederile legislației naționale în vigoare, invocând că, motivul reținerii cursei a fost unul impus de necesitatea asigurării zborului, informând și despre posibilitatea alegerii altei călătorii, în cazul neutilizării biletului.

Astfel, pârâtul a recunoscut circumstanțele obiective invocate somație, însă a refuzat compensarea prejudiciilor materiale, morale și a despăgubirilor indicate în Regulamentul menționat.

În baza biletului nr. ETK:5722403299832c2, Olga Moraru a fost îmbarcată la data de 26 iulie 2017, ora 14:45 la cursa aeriană nr. 9U0892, din Aeroportul Internațional Fiumicino Roma cu destinația Aeroportul Internațional Chișinău, însă fără ca aeronava să decoleze, din motive necunoscute și sub diferite pretexte ale

angajaților operatorului aerian, a așteptat decolarea în interiorul aeronavei, pe teritoriul aeroportului până la ora 20:40, astfel efectuarea zborului a fost reținută cu peste 4 ore.

A relevat că la bordul aeronavei a fost supusă condițiilor de transport inumane și necorespunzătoare, întrucât lipsa apa potabilă, temperatura era ridicată și insuportabilă, prin urmare s-a creat o atmosferă greu de suportat, pasagerii nu au primit asistența necesară și nici nu au fost informați referitor la motivul real al reținerii aeronavei.

Aterizarea la destinație a avut loc la orele 23:45, deși era preconizată pentru ora 19:00, iar pârâtul a dat dovadă de iresponsabilitate, pasagerii nefiind informați referitor la drepturile de care beneficiază aceștia în situația creată.

Așadar, a accentuat că circumstanțele create i-au provocat stări de frică, anxietate, furie, neliniște, respectiv, prejudiciul moral suportat îl evaluează la sumă de 10 000 de lei.

Prin notificarea din 1 august 2017, a solicitat pârâtului achitarea benevolă a compensației prevăzute de lege, primind în rezultat un răspuns, emis în urma ședinței Comisiei de examinare a reclamanților pasagerilor nr. 47/1 din 22 august 2017, care însă este unul evaziv și lipsit de suport juridic.

Astfel, pârâtul, deși a recunoscut circumstanțele obiective expuse în somație, nu a executat cerințele înaintate.

Potrivit biletului nr. 5722403247048, procurat de Olesea Varanița și datelor publicate pe pagina oficială a companiei aeriene airmoldova.md, plecarea din Aeroportul Internațional Verona era stabilită pentru data de 6 august 2017, ora 08:50, cu sosirea pentru data de 6 august 2017, ora 11:50, însă la data convenită, a avut loc refuzul de îmbarcare a pasagerilor la cursa nr. 9U 886, Verona-Chișinău.

La ghișeul din aeroport a fost informată că nu sunt locuri disponibile pentru pasageri în aeronava care urma să o transporte, deoarece aeronava era alta decât cea preconizată anterior, cu locuri mai puține, astfel între orele 08:50 - 13:00, pasagerii neîmbarcați, inclusiv și ea, au protestat în incinta aeroportului, ulterior fiindu-le comunicat că zborul preconizat va fi efectuat în ziua următoare.

A învederat că despre refuzul de îmbarcare nu a fost informată anterior prin niciun mijloc de comunicare, astfel refuzul de îmbarcare i-a cauzat prejudiciu moral manifestat prin frică, furie, anxietate și neliniște, fiind în imposibilitate de a se prezenta la serviciu, și a îngrijorat rudele, a cheltuit mijloace bănești pentru transport, iar în final a fost nevoită să-și amâne activitățile planificate, prin urmare prejudiciul moral îl evaluează la suma de 5 000 de lei.

Prin notificarea din 4 septembrie 2017, a solicitat pârâtului achitarea benevolă a compensației prevăzute de lege, deși somația a fost recepționată la data de 27 septembrie 2017, aceasta rămas fără răspuns și executare.

În baza biletului nr. 5722403412512, Andrei Balica urma să fie îmbarcat la orele 12:15, data de 22 august 2017, la cursa aeriană nr. 9U89 cu destinația Chișinău Milano/Malpese programată pentru ora 13:00, însă aeronava aflată în gestiunea pârâtului a decolat de la Aeroportul Internațional Chișinău la ora 18:02, cu o întârziere de circa 5 ore.

Circumstanțele create i-au provocat stări de frică, anxietate, furie, neliniște, astfel prejudiciul moral suportat îl evaluează la suma de 10 000 de lei, menționând că în urma acțiunilor pârâtului, a întârziat la serviciu, fiind pasibil în astfel de circumstanțe aplicării răspunderii disciplinare.

A relatat că prin notificarea din 22 august 2017, înregistrată la operatorul aerian la 25 august 2017, a solicitat pârâtului achitarea benevolă a compensației prevăzute de lege, ultimul deși a recunoscut circumstanțele obiective expuse în somație și a informat referitor la examinarea acesteia de către Comisia de examinare a reclamațiilor pasagerilor nr. 50/2 din 29 august 2017, nu a executat cerințele înaintate.

În baza biletului nr. 5725674192817, Valentina Cernopolc, urma să fi îmbarcată la ora 12:15, data de 22 august 2017, la cursa aeriană nr. 9U893 cu destinația Chișinău - Milano/Malpessa programată pentru ora 13:00, însă aeronava aflată în gestiunea pârâtului a decolat de la Aeroportul Internațional Chișinău la ora 18:02, cu o întârziere de circa 5 ore, circumstanțe ce i-au provocat stări de frică, anxietate, furie, neliniște, prin urmare prejudiciul moral îl evaluează la suma de 5 000 de lei.

Prin notificarea recepționată de operatorul aerian la 1 septembrie 2017, a solicitat achitarea benevolă a compensației prevăzute de lege, însă aceasta a rămas fără de admitere.

Reclamanta Victoria Marcu a achiziționat biletul nr. 5722403247048 pentru cursa aeriană nr. 9U746 cu destinația Istanbul Ataturk - Chișinău, programată pentru data de 18 septembrie 2017, ora 15:00, ora reală însă a aeronavei a fost ora 22:00, cu o întârziere de 7 ore, circumstanțe ce i-au provocat stări de frică, anxietate, furie, neliniște, disconfort, astfel prejudiciul moral suportat îl evaluează la suma de 5 000 de lei.

Prin notificarea expediată la adresa electronică a operatorului aerian la data de 21 septembrie 2017, a solicitat soluționarea extrajudiciară a litigiului, însă aceasta a rămas neexecutată.

La fel, reclamanta Irina Leu a achiziționat biletul nr. 5722403335655 pentru cursa nr. 9U894 preconizată pentru data de 8 august 2017 și biletul nr. 5722403343527 pentru cursa nr. 9U893 preconizată pentru data de 22 august 2017.

La 8 august 2017, a avut loc întârzierea zborului peste ora de plecare la cursa Milano/Malpessa cu circa 6 ore, așa cum ora stabilită anterior de decolare a fost 15:20, în timp ce real aeronava a decolat la ora 21:00.

A comunicat reclamanta Irina Leu că urmare a expedierii somației în adresa pârâtului, aceasta a rămas nesoluționată.

De asemenea, a invocat că la 22 august 2017, a avut loc întârzierea zborului peste ora de plecare la cursa Chișinău - Milano/Malpessa cu circa 5 ore, ora stabilită anterior de decolare fiind la 13:00, în timp ce real aeronava a decolat la 18:02.

În urma ședinței Comisiei de examinare a reclamațiilor pasagerilor nr. 51/45 din 13 septembrie 2017, pârâtul a emis un răspuns prin care și-a exprimat regretul de incomoditățile create, a propus fixarea altui termen pentru călătorie sau rambursarea costului biletelor, în cazul în care nu au fost utilizate.

A considerat răspunsul pârâtului ca fiind lipsit de suport juridic și contrar prevederilor Regulamentului menționat.

A explicat că circumstanțele create i-au provocat stări de frică, anxietate, furie, neliniște, disconfort, prejudiciul moral suportat evaluându-l la suma de 10 000 de lei.

Și-au întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 85 alin. (1) CPC, art. 8, 14, 988, 1422 Cod civil, art. 6, 10, 11, 20, 26 din Legea privind protecția consumatorilor, pct. 16, 18, 38 din Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 836 din 8 noiembrie 2012, Convenției de la Montreal din 28 mai 1999 pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional.

Au solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul CA „Air Moldova” ÎS în beneficiul lui Valeriu Canțer a compensației în mărime de 400 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Elenei Crăciun a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Olgăi Moraru a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Olesei Varanița a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul lui Andrei Balica a compensației în mărime de 400 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Valentinei Cernopolc a compensației în mărime de 400 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Victoriei Marcu a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Irinei Leu a compensației în mărime de 800 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, Valeriu Canțer, Elenei Crăciun, Olgăi Moraru, Olesei Varanița, Andrei Balica, Valentinei Cernopolc, Victoriei Marcu și Irinei Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean au depus cerere suplimentară privind încasarea penalității prevăzute de lege, prin care au solicitat încasarea din contul CA „Air Moldova” ÎS în beneficiul lui Valeriu Canțer a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Elenei Crăciun a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Olgăi Moraru a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Olesei Varanița a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul lui Andrei Balica a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul

Valentinei Cernopolc a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Victoriei Marcu a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Irinei Leu a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii.

Prin hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul lui Valeriu Canțer compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul Elenei Crăciun compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul Olgăi Moraru compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul Olesei Varanița compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul lui Andrei Balica compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul Valentinei Cernopolc compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul Victoriei Marcu compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul Irinei Leu compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 155,36 de lei.

În rest, cerințele au fost respinse ca nefondate.

Prin încheierea din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost încetată procedura în apel inițiată la cererea de apel depusă de avocatul Sergiu Muntean în numele și interesele reclamantilor Valeriu Canțer, Elenei Crăciun, Olgăi Moraru, Olesei Varanița, Andrei Balica, Valentinei Cernopolc, Victoriei Marcu și Irinei Leu împotriva hotărârii din 16 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, deoarece apelul a fost semnat și depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin decizia din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de CA „Air Moldova” SRL, casată hotărârea din 16 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și pronunțată o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol.

La 2 martie 2020, Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean au declarat recurs împotriva încheierii din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 8 mai 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean, casată încheierea din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond în același complet de judecată.

La 23 martie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean au declarat recurs împotriva deciziei din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel într-un alt complet de judecată, precum și constatarea încălcării dreptului lor la un proces echitabil, la un tribunal obiectiv și imparțial și la un recurs efectiv.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu decizia recurată considerând-o ca ilegală și neîntemeiată.

Au obiectat că instanța de apel la judecarea apelului declarat de CA „Air Moldova” SRL, a dat dovadă de formalism excesiv, și a scos de pe rol o cerere de chemare în judecată întemeiată, fondată și legală, depusă de o persoană împuternicită, pentru motive formaliste, în lipsa unui temei de nulitate și în lipsa solicitărilor părților intimați de constatare a nulității împuternicirilor acordate.

La emiterea deciziei contestate, instanța de apel eronat a aplicat prevederile Codului civil cu privire la nulitatea actului juridic, concluzionând că împuternicirile avocatului Sergiu Muntean sunt nule.

A menționat că hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al

avocatului stagiar, nu prevede reglementări cu privire la semnarea unei anexe, și nu interzice sau nu sancționează semnarea unei anexe.

La 3 iulie 2020, CA „Air Moldova” SRL a depus referință la recursul declarat de Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean, solicitând considerarea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

După cum denotă actele cauzei, Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean înaintând acțiunea în judecată împotriva CA „Air Moldova” ÎS, cu ulterioarele concretizări, au solicitat încasarea din contul CA „Air Moldova” ÎS în beneficiul lui Valeriu Canțer a compensației în mărime de 400 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Elenei Crăciun a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Olgăi Moraru a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Olesei Varanița a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul lui Andrei Balica a compensației în mărime de 400 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Valentinei Cernopolc a compensației în mărime de 400 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Victoriei Marcu a compensației în mărime de 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Irinei Leu a compensației în mărime de 800 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii și a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea cheltuielilor de judecată, încasarea din contul CA „Air Moldova” ÎS în beneficiul lui Valeriu Canțer a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul

Elenei Crăciun a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Olgăi Moraru a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Olesei Varanița a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul lui Andrei Balica a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Valentinei Cernopolc a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Victoriei Marcu a penalității legale în mărime de 2 250 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii, în beneficiul Irinei Leu a penalității legale în mărime de 3 600 de euro, echivalent în valută națională la momentul executării hotărârii.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a admis acțiunea parțial și a încasat din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul lui Valeriu Canțer compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Elenei Crăciun compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Olgăi Moraru compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Olesei Varanița compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul lui Andrei Balica compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Valentinei Cernopolc compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Victoriei Marcu compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în beneficiul Irinei Leu compensația în mărime de 250 euro, echivalenți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la momentul executării hotărârii judecătorești și suma de 1 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. A fost încasată din contul CA „Air Moldova” SRL (succesor al ÎS Compania Aeriană „Air Moldova”) în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 2 155,36 de lei. În rest, cerințele au fost respinse ca nefondate.

Judecând apelul declarat de CA „Air Moldova” SRL, instanța de apel a admis apelul, a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol.

Instanța de recurs, analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanța de apel

neîntemeiat a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, pe motiv că cererea de chemare în judecată în numele și interesele persoanelor fizice Valeriu Canțer, Elenei Crăciun, Olgăi Moraru, Olesei Varanița, Andrei Balica, Valentinei Cernopolc, Victoriei Marcu și Irinei Leu, a fost semnată și depusă de către avocatul Sergiu Muntean care nu dispunea de împuternicirile procedurale în acest sens.

În susținerea opiniei enunțate, se vor reține prevederile art. 75 alin. (1) CPC, potrivit cărora în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În conformitate cu art. 80 alin. (7) CPC, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

În același timp, art. 81 CPC stabilește că împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentantului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform pct. 8 din hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 CPC, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Raportând la caz cadrul legislativ enunțat, instanța de recurs constată că din conținutul mandatului seria MA nr. 0888921 din 23 septembrie 2017 anexat la dosar, rezultă că avocatul Sergiu Muntean, în conformitate cu contractul de asistență juridică nr. 33 Anexa nr. 1 din 23 septembrie 2017, a fost împuternicit să acorde asistență juridică în prezenta cauză civilă în conformitate cu art. 81 CPC, conform anexelor pe 5 file, iar potrivit anexelor la mandatul seria MA nr. 0888921 din 23 septembrie 2017, semnate de către avocatul Sergiu Munteanu și persoanele fizice Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, este indubitabil că împuternicirile au fost în conformitate cu prevederile art. 81 CPC, ultimii acordând împuterniciri avocatului Sergiu Muntean, pentru reprezentarea intereselor lor, cu toate drepturile conferite de lege, dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, inclusiv cu *dreptul de a semna cererea de chemare în judecată și de a o depune în judecată*, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea

judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire etc. (f. d. 14-18, 77 vol. I).

Instanța de recurs conchide că mandatul avocațional eliberat avocatului Sergiu Muntean, cu anexele, întrunește toate condițiile prevăzute de lege pentru a depunerea și semnarea cererii de chemare în judecată de către avocatul Sergiu Muntean în interesele persoanelor fizice Valeriu Canțer, Elenei Crăciun, Olgăi Moraru, Olesei Varanița, Andrei Balica, Valentinei Cernopolc, Victoriei Marcu și Irinei Leu.

În acest context, este cert că instanța de apel eronat a apreciat că anexele la mandatul avocatului Sergiu Muntean nu sunt admisibile în calitate de acte juridice care demonstrează existența împuternicirilor procedurale și nu echivalează cu mandatul avocațional.

Și asta deoarece, contrar concluziei instanței de apel, anexele sus menționate, fac parte integrantă a mandatului avocațional seria MA nr. 0888921 din 23 septembrie 2017, care cuprind expres numărul și seria mandatului, numele prenumele și semnătura clienților și a avocatului, precum și împuternicirile acestuia stipulate în mandat în conformitate cu art. 81 CPC.

Or, necesitatea întocmirii și semnării anexelor, la mandatul avocațional seria MA nr. 0888921 din 23 septembrie 2017, cu fiecare reclamant în parte, a apărut datorită numărului mare de reclamanți (8 la număr), fiind evidentă lipsa de spațiu pentru semnarea versoului mandatului de către toți reclamanții în calitate de clienți.

Mai cu seamă că pe versoul mandatului este menționat că împuternicirile avocatului sunt conform anexelor pe 5 file.

În conexiunea celor relatate, instanța de apel într-un mod greșit cu referire la prevederile art. 216 alin. (1), 217, 219, 208, 212 și 213 Cod civil, în vigoare la acel moment a concluzionat că actele juridice prezentate de avocat, ca dovadă a existenței împuternicirilor de a reprezenta reclamanții sunt lovite de nulitate absolută, deoarece nu corespund formei impuse de lege.

Aici de principiu este de relevat și faptul că normele Codului de procedură civilă, Legea cu privire la avocatură nr. 1260-XV din 19 iulie 2002, precum și hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, nu interzic și nu sancționează semnarea unei anexe la mandatul avocațional în cazul acțiunilor colective cu mai mulți reclamanți.

Iar în conformitate cu art. 5 alin. (2) CPC, niciunei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Față de cele ce preced, se stabilește că concluzia instanței de apel cu privire la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită este neîntemeiată, fiind cert că instanța de apel a interpretat și aplicat incorect dispozițiile legale incidente.

Pentru considerentele expuse, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, or

instanța de apel nu s-a expus cu privire la fondul cererii de apel depusă de CA „Air Moldova” SRL.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Valeriu Canțer, Elena Crăciun, Olga Moraru, Olesea Varanița, Andrei Balica, Valentina Cernopolc, Victoria Marcu și Irina Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean.

Se casează decizia din 5 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Canțer, Elenei Crăciun, Olgăi Moraru, Olesei Varanița, Andrei Balica, Valentinei Cernopolc, Victoriei Marcu și Irinei Leu, reprezentați de avocatul Sergiu Muntean împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la compensarea compensațiilor pentru întârzierea zborului și a penalităților, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată și se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea în fond a apelului declarat de Compania Aerienă „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Nina Vascan

Mariana Pitic

Nicolae Craiu